

Sygn. akt V KO 52/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **P. S. (poprzednie nazwisko: K.)**

skazanego z art. 148 § 2 pkt 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.)

w dniu 22 września 2020 r.,

wniosku obrońcy o wznowienie postępowania

zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 14 lutego 2007 r., sygn. akt II AKa (...),

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Ś.

z dnia 19 października 2006 r., III K (...),

- 1) wznowia postępowanie karne;**
- 2) uchyla wyroki Sądów obu instancji w zakresie kwalifikacji prawnej i kary dotyczących przypisanej skazanemu zbrodni i przekazuje sprawę w tej części Sądowi Okręgowemu w Ś. do ponownego rozpoznania;**
- 3) zwraca skazanemu opłatę w kwocie 150 zł.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Ś., wyrokiem z 19 października 2006 r., skazał P. S. (wcześniej K.) m.in. za popełnienie w dniu 22 października 2005 r. zbrodni zabójstwa z art. 148 § 2 pkt 2 i 3 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 25 lat pozbawienia wolności. Sąd Apelacyjny w (...) – po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2007 r. apelacji obrońcy i prokuratora (ten uważał, że skazanemu należało wymierzyć karę dożywotniego pozbawienia wolności) – tylko w niewielkim stopniu skorygował pierwszoinstancyjny wyrok, przyjmując, że w grę wchodził art. 148 § 2 pkt 2 k.k. (bez pkt 3).

Wniosek o wznowienie postępowania karnego złożył obrońca, opierając go o podstawę określoną w art. 540 § 2 k.p.k. Powołał się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 16 kwietnia 2009 r. (P 11/08), którym stwierdzono niekonstytucyjność art. 1 pkt 15 ustawy z 27 lipca 2005 r. nowelizującego brzmienie art. 148 § 2 k.k., skutkiem czego przepis ten utracił moc.

Prokurator Prokuratury Krajowej w pisemnym wystąpieniu poparł wniosek obrońcy o wznowienie procesu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o wznowienie postępowania karnego zasługiwał na uwzględnienie.

Nie było żadnych wątpliwości co do tego, że P. S. (uprzednio K.) został skazany za kwalifikowane zabójstwo na podstawie art. 148 § 2 pkt 2 k.k., w brzmieniu nadanym przepisem art. 1 pkt 15 ustawy z 27 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 163, poz. 1363). Przepis ten, modyfikujący (zawężający) sankcje karne w typie przestępstwa z art. 148 § 2 k.k. jedynie do kary 25 lat pozbawienia wolności lub dożywotniego pozbawienia wolności, zaczął obowiązywać od 26 września 2005 r., natomiast przypisane sprawcy zabójstwo miało miejsce w dniu 22 października 2005 r. Do prawomocnego skazania sprawcy, na opisanej wyżej podstawie, doszło w dniu 14 lutego 2007 r., a więc przed ogłoszeniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 16 kwietnia 2009 r. w sprawie P 11/08 (Dz. U. Nr 63, poz. 49; OTK – A 2009, Nr 4, poz. 49), mocą którego stwierdzono niezgodność z Konstytucją przywołanego powyżej art. 1 pkt 15 ustawy nowelizacyjnej, skutkiem czego przepis § 2 art. 148 k.k. utracił moc prawną.

W tej sytuacji uznać należało, że skoro wydane w sprawie orzeczenia Sądów obu instancji zapadły na podstawie art. 148 § 2 pkt 2 k.k., w brzmieniu nadanym

niekonstytucyjnym przepisem, to przesłanka wznowienia postępowania karnego określona w art. 540 § 2 k.p.k. została spełniona. Jej stwierdzenie uzasadniało otwarcie drogi do ponowienia procesu – i to, co oczywiste ze względu na treść apelacji prokuratora, z zachowaniem dwuinstancyjnego modelu postępowania.

Zakres wznowienia ograniczył się wyłącznie do kwalifikacji prawnej za zbrodnię zabójstwa przypisaną P. S. (dawniej K.) oraz wymierzonej mu za ten czyn kary. W takim zakresie Sąd Najwyższy uchylił wyroki Sądów obu instancji i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Ś. do ponownego rozpoznania. Wraz z uchyleniem kary jednostkowej za zbrodnię utraciła moc kara łączna i orzeczenie wydane na podstawie art. 77 § 2 k.k.

Bez wątpienia zwiększony katalog sankcji za zbrodnię zabójstwa, przewidziany przepisem art. 148 § 1 k.k., poszerzy perspektywę spojrzenia na rozmiar represji karnej. Warto odnotować, że sankcja przewidziana w art. 148 § 1 k.k. przewiduje również karę 25 lat pozbawienia wolności i karę dożywotniego pozbawienia wolności.

Dlatego orzeczono jak w dyspozytywnej części wyroku. Wydatki postępowania wznowieniowego poniósł Skarb Państwa, a wniesioną opłatę zwrócono skazanemu (art. 639 zd. 1 k.p.k. w zw. z art. 527 § 4 k.p.k.).